

נוהל וועדת אתיקה מוסדית לאישור מחקרי סטודנטים/יות בתואר השני

וועדת האתיקה המוסדית לאישור מחקרי סטודנטים/יות במכללה נועדה לאשר ביצוע מחקר לאחר בחינת ההיבטים האתיים הקשורים בו .

הועדה מטפלת באישור של המחקרים הבאים:

1. מחקרי תזה אשר פונים לנבדקים בני אדם, מבוגרים או קטינים.
2. עבודות גמר בתכנית להערכה בחינוך הפונות לנבדקים מבוגרים או קטינים.
3. עבודות גמר, בשאר התכניות, הפונות לתלמידים במסגרת מערכת החינוך.

* עבודות גמר, הפונות לנבדקים מבוגרים ולא מתבצעות בתכנית הערכה בחינוך- אין צורך בפנייה לוועדת האתיקה למחקרי סטודנטים/יות.

הטבלה הבאה מסכמת את נהלי המכללה לגבי הצורך/ אי הצורך לפנות לוועדת האתיקה וללשכת המדען הראשי:

האישורים הנדרשים (מוצגים על פי סדר ההתנהלות הנדרש)			
			עבודות תזה + תואר שני בהערכה בחינוך:
קבוצת המחקר	וועדת אתיקה מוסדית	אישור המדען הראשי	אישור הורים
1. מחקר עם תלמידים המתבצע במסגרת בית ספר (חייב להיות בית ספר אחר מזה שבו הסטודנט עובד)	+	+	+
2. מחקר עם ילדים (עד גיל 18) שאינו מתבצע במסגרת בית ספר	+		+
3. מחקר עם מבוגרים (מורים, מנהלים וכו')*	+		
			עבודות גמר בכל התכניות (מלבד הערכה בחינוך):
קבוצת המחקר	וועדת אתיקה מוסדית	אישור המדען הראשי	אישור הורים
1. מחקר עם תלמידים המתבצע במסגרת בית ספר (חייב להיות בית ספר אחר מזה שבו הסטודנט עובד)	+	+	+
2. מחקר עם ילדים (עד גיל 18) שאינו מתבצע במסגרת בית ספר			+
3. מחקר עם מבוגרים (מורים, מנהלים וכו')*			

האישורים הנדרשים (מוצגים על פי סדר ההתנהלות הנדרש)			
			סמינריונים:
אישור הורים	אישור המדען הראשי	וועדת אתיקה מוסדית	קבוצת המחקר
+	+		1. מחקר עם תלמידים המתבצע במסגרת בית ספר (חייב להיות בית ספר אחר מזה שבן הסטודנט עובד)
+			2. מחקר עם ילדים (עד גיל 18) שאינו מתבצע במסגרת בית ספר
			3. מחקר עם מבוגרים (מורים, מנהלים וכו')*

* איסוף מידע ממורים אינו דורש אישור של לשכת המדען הראשי במידה ומתבצע ב 15 בתי ספר או פחות. אם האיסוף רחב יותר ומתבצע ביותר מ 15 בתי ספר יש לפנות ללשכת המדען הראשי לאישור.

להלן, תזכורת למספר ** כללי אתיקה חשובים עבור ביצוע מחקר עם קטינים **

- א. כל מחקר המתבצע במסגרת בית ספר עם תלמידים חייב לעבור אישור של לשכת המדען הראשי של משרד החינוך
- ב. כל מחקר עם קטינים מחייב פנייה להוריהם לצורך קבלת אישור.
- ג. יחסי מרות אסורים במחקר. לשכת המדען הראשי אינה מאפשרת, נכון להיום, כי מורה יבצע מחקר עם תלמידים בבית הספר בו הוא עובד. אין זה משנה אם התלמידים אליהם הוא פונה אינם תלמידיו באופן ישיר ו/או אם מדובר בפנייה למספר מצומצם של תלמידים. לכן, אם הסטודנט/ית בכל זאת מעוניין לבצע מחקר עם תלמידים בבית ספר, עליו/ה לקיימו בבית ספר אחר.
- ד. ניתן לבצע מחקר עם קטינים, ללא צורך בפניה ללשכת המדען הראשי, במידה והמחקר אינו מתבצע במסגרת בית הספר. כלומר, מדגם של מתנדבים או פנייה לקבוצה של קטינים בשעות אחר הצהריים.
- ה. כאשר מבצעים תכנית התערבות בבית ספר ורוצים לבחון אותה תוך כדי פנייה לתלמידים (ראיונות/ שאלונים/ תצפיות) יש לקחת בחשבון : א. התלמידים אינם חייבים להשתתף בתכנית ועל כן יש לחשוב היכן יהיו תלמידים שאינם משתתפים. ב. לשכת המדען הראשי, דורשת לצורך האישור להעביר אליה את התכנית המפורטת ומערכי השיעור. תהליך האישור של תכנית התערבות הנו ארוך מתהליך אישור של מחקר ללא תכנית התערבות. במידה ובוחנים את תכנית ההתערבות מההיבט של צוות בית הספר, אין צורך בפניה ללשכת המדען הראשי.